

TYÖKOKEILU JA TYÖHÖNVALMENNUS

Elon työeläkekuntoutuksella tuetaan työntekijää ja yrittäjää jatkamaan työuraansa sairaudesta huolimatta. Käytetyimpiä työeläkekuntoutuksen keinoja ovat työkokeilu ja työhönvalmennus.

TYÖKOKEILU

Työkokeilulla voidaan helpottaa työelämässä jatkamista, kun työkyky on uhattuna sairauden tai vammaavuoksi tai esimerkiksi pitkän sairauspoissaolon jälkeen. Se antaa mahdollisuuden palata työelämään kevennetyllä työajalla ja/tai tehtävillä joustavasti ja turvallisesti joko entisiin tehtäviin tai uusiin muokattuihin tehtäviin joko entisen tai uuden työnantajan palveluksessa. Työkokeilun aikana työpaikalla on mahdollista tehdä tarvittavia työjärjestelyjä sekä etsiä muita keinoja, jotka mahdollistavat työelämässä jatkamisen sairaudestasi tai työrajotteistasi huolimatta.

Työkokeilu on työeläkekuntoutuksen käytetyin muoto. Työkokeilun kesto on tavallisimmin 2–3 kuukautta, mutta sitä voidaan jatkaa perustellusta syystä 6 kuukauteen saakka. Työkokeilun aikana työaikasi voi vaihdella neljästä kahdeksaan tuntiin päivässä. Yleensä työaikaa kasvatetaan työkokeilun edetessä asteittain täyteen kahdeksaan tuntiin. Jos työkokeilun aikana ilmenee, ettei tehtävä ole soveltuva terveydentilallesi, voidaan työkokeilu keskeyttää.

Onnistumisen kannalta on tärkeää, että työterveyshuolto seuraa työkokeilusi onnistumista.

Työkokeilu uudessa työpaikassa voi tulla kyseeseen, jos työsuhteesi ei enää ole voimassa tai työnantajallasi ei ole mahdollisuutta tarjota terveydentilaasi soveltuvia tehtäviä.

Jos työkokeilupaikan löytäminen tuntuu hankalalta, kannattaa sinun olla yhteydessä Elon kuntoutusasiantuntijoihin.

TYÖHÖNVALMENNUS

Työhönvalmennusta käytetään yleensä tilanteissa, joissa työelämään paluu vaatii työkokeilua pidempikestoista perehtymistä ja opettelua uusiin tehtäviin. Työhönvalmennuksen kesto ja sisältö sovitaan yksilöllisesti ja siihen voidaan tarpeen vaatiessa liittää ulkopuolista koulutusta tai kursseja.

Kun työhönvalmennusta suunnitellaan, tulisi työnantajan ja työntekijän laatia työhönvalmennussuunnitelma. Lomake suunnitelmaa varten löytyy internet sivuilta www.elo.fi/kuntoutus. Suunnitelmasta tulisi ilmetä valmennuksen kesto, mahdolliset koulutukset ja niiden kustannukset sekä se, maksaako työnantaja valmennuksen ajalta palkkaa.

TALOUDELLINEN TUKI KUNTOUTUKSEN AIKANA

Elo maksaa työpaikkakuntoutuksen ajalta työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa tai kuntoutustukea ja kuntoutuskorotusta joko työntekijälle tai työnantajalle.

Kun työkokeilu/valmennus on palkaton, kuntoutusraha maksetaan työntekijälle. Tällöin Elo vakuuttaa työntekijän työtaturman varalta eikä työnantajalle koidu työkokeilusta kustannuksia.

Kun työkokeilu/valmennus on palkallinen, maksaa työnantaja sopimuksessa sovittua palkkaa koko työpaikkakuntoutuksen ajalta työntekijälle ja Elo maksaa työnantajalle työeläkelakien mukaisen kuntoutusrahan. Tällöin työnantaja ja kuntoutujaa sitovat työsuhteen velvoitteet ja oikeudet. Työntekijälle kertyy vuosilomaa ja työnantaja vastaa lakisääteisistä maksuista ja vakuutuksista.

Jos kuntoutusetuus on suurempi kuin työnantajan maksama rahapalkka, maksetaan rahapalkan ja kuntoutusetuuden välinen erotus kuntoutujalle. Jos työnantajan maksama rahapalkka on työkokeilu- tai työhönvalmennussopimukselta poiketen jonakin kalenterikuukautena pienempi kuin on sovittu, vastaa työnantaja palkan ja kuntoutusetuuden välisen erotuksen maksamisesta kuntoutujalle.

KUINKA LÄHTEÄ LIIKKEELLE?

Liikkeelle kannattaa lähteä ajoissa ottamalla yhteyttä työterveyshuoltoon tai sen puuttuessa muuhun hoitotahoon. Työterveyshuolto voi kutsua koolle työnantajan, työterveyshuollon ja työntekijän yhteispalaverin, jossa työkokeilun suunnittelu sujuu parhaiten.

Yhteispalaverissa on hyvä sopia työkokeilun kestosta, sen alkamis- ja päättymisajankohdasta, työtehtävistä, työkokeilun seurannasta työterveyshuollossa sekä siitä, maksaako työnantaja työkokeilun ajalta palkkaa. Yhteispalaverista on hyvä tehdä muistio ja toimittaa se Eloon.

Hoitava lääkäri voi arvioida työntekijän työkykyä ja työkokeilun oikea-aikaisuutta ja laatia hakemista varten tarvittavan B-lausunnon. Ennen työkokeilun käynnistymistä työntekijällä tulee olla Elon antama myönteinen päätös oikeudesta ammatilliseen kuntoutukseen. Päätöksen saamista varten työntekijän tulee toimittaa Eloon hyvissä ajoin ennen suunnitellun työkokeilun aloittamista hakemus ammatillisesta kuntoutuksesta, jonka liitteenä on B-lausunto.

Asian etenemistä nopeuttaa, jos hakemuksesta ilmenee työkokeilun suunniteltu kesto alkamis- ja päättymispäiviin, työkokeilupaikan osoite ja yhteyshenkilö sekä se, maksaako työnantaja työkokeilun ajalta palkkaa.

Jos sinulla on jo myönteinen päätös oikeudesta ammatilliseen kuntoutukseen, tulisi sinun olla yhteydessä Elon kuntoutusasiantuntijoihin ja ilmoittaa työkokeilusuunnitelmas-tasi tai täyttää työkokeilusuunnitelma verkkosivuillemme.

TYÖKOKEILUN ALOITTAMINEN

Kun olet saanut myönteisen päätöksen oikeudesta ammatilliseen kuntoutukseen ja työkokeilusuunnitelmasi on hyväksytty, voit laatia työkokeilusopimuksen työnantajan kanssa.

Sopimuksessa määritellään työkokeilun kesto sekä työnantajan ja työntekijää koskevat velvollisuudet. Sopimus on Elon, työnantajan ja kuntoutujan välinen ja siinä määritellään työkokeilun kesto sekä työnantajan, työntekijää ja Eloa koskevat vastuut ja velvollisuudet. Työkokeilun alkaessa Elo aloittaa kuntoutusrahan maksamisen.

Jos olosuhteissasi tapahtuu työpaikkakuntoutuksen aikana muutoksia tai joudut olemaan esim. sairauden vuoksi yli viikon poissa työpaikaltasi, ole yhteydessä Eloon.

Hakemuksessa olisi hyvä tulla esille:

- työkokeilun suunniteltu kesto alkamis- ja päättymispäiviin
- työkokeilupaikan osoite ja yhteyshenkilö
- maksaako työnantaja työkokeilun ajalta palkkaa.

Muistilista työntekijälle

- ota yhteyttä työterveyshuoltoosi ja työnantajaasi
- täytä hakemus ammatillisesta kuntoutuksesta
- liitä mukaan lääkärin laatima B-lausunto
- toimita hakemus yhdessä B-lausunnon kanssa Eloon.
- jos sinulla on voimassaoleva työeläkekuntoutuksen ennakkopäätös, voit lähettää Eloon työkokeilusuunnitelmalomakkeen

Muistilista työnantajalle

- ole yhteydessä työntekijään ja työterveyshuoltoon yhteispalaverin järjestämistä varten
- on hyvä huolehtia, että yhteispalaverista laaditaan muistio
- työntekijän on aina haettava päätöstä työkokeiluun Elosta ammatillisen kuntoutuksen hakemuksella
- hakemuksen liitteeksi tarvitaan työnantajan kuvaus työtehtävistä (TAK)
- jos työntekijällä on voimassa oleva työeläkekuntoutuksen ennakkopäätös, voi Eloon lähettää suoraan pelkän työkokeilusuunnitelmalomakkeen tai olla yhteydessä Elon kuntoutusasiantuntijoihin
- jos maksat työntekijälle työkokeilun ajalta palkkaa, tulee Eloon ilmoittaa kirjallisesti työnantajan tilinumero sekä työntekijän palkkatiedot.

Lisätietoja sekä lomakkeet saat verkkosivuiltamme www.elo.fi/kuntoutus

**KYSY
LISÄÄ**

**Ennakkoneuvonta
kuntoutusasioissa**
elakeneuvonta@elo.fi
puh. 020 694 726

**Neuvonta kuntoutus-
hakemuksen tultua vireille**
kuntoutus@elo.fi
puh. 020 694 723

ma–pe klo 8–16.30

www.elo.fi